

Notat

HMS i Bergindustrien

Helge Rushfeldt^{1,*}

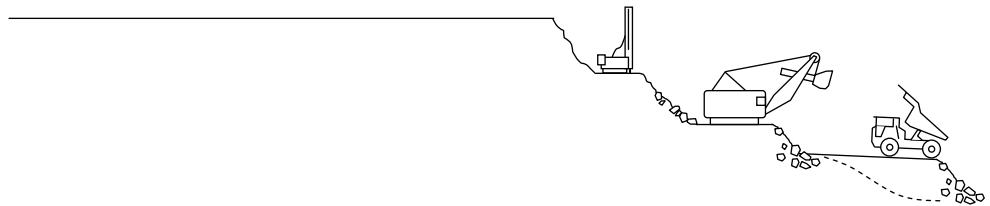
¹ Promin AS, Nedre Ferstadvei 17 B, 7023 Trondheim, Norge

* Korresponderende forfatter: helge@promin.no

Læreboka «HMS i Bergindustrien» – den viktigste bransjeboka som ennå ikke er skrevet.

I. STARTEN

Som student ble jeg fascinert av Tom Myrans fag, HMS i Bergindustrien. Det var ikke bare faget som var interessant, men også Professor Myrans person og fortellermåte. Det var ingen tvil om at han hadde enorm kunnskap om sitt fagfelt og utallige episoder, mange av dem opplevd selv, som han hele tiden kunne referere til. Ti år etter var det ofte disse historiene som jeg husket og trakk fram i mitt arbeide i industrien.

Det var egentlig bare en ting som kunne forbedres; det skriftlige materialet. Tom var en travel person og fikk laget ferdig artikler, kompendier, kopier, og en mengde annet materiale, men det manglet noe. Det manglet en lærebok som favnet hele faget og hele industrien vår basert på den kunnskapen Tom og de han samarbeidet med innehadde. Denne tanken slapp aldri helt taket.

Da jeg startet for meg selv i Trondheim i januar 2012, sa jeg til meg selv at jeg skulle jobbe med noen prosjekter som var av typen ideelle og et av de første prosjektene som lå klart i hodet var nettopp å få laget en lærebok om HMS i bergindustrien. Jeg skisserte ned tankene mine og tok kontakt med Tom Myran. Det tok et par runder og noe overbevisning om at dette faktisk var noe jeg ville gjøre, men når Tom først var overbevist om at det kunne la seg gjøre skjøtt prosjektet virkelig fart.

2. PROSJEKTET

Prosjektet går ut på å få realisert en norsk bok basert på tunnel-, gruve- og bergverksindustri som omhandler temaet HMS. Boka vil ta utgangspunkt i norske lover og regler og arbeidsnormer. Ved å lage denne boka vil mer kunnskap bli lettere tilgjengelig for flere mennesker og man vil kunne unngå farlige arbeidsplasser og hendelser fordi flere vil vite hvordan man skal drive systematisk HMS arbeid i bedriften.

Boken er tenkt brukt i undervisningen av HMS på norske skoler og universiteter. Videre ønsker en at bedrifter skal kunne bruke denne boken som lærebok og oppslagsverk for sine ansatte og i sin organisasjon. Målet er at alle personer med interesse for bergindustri, bygg og anlegg skal kunne lese i denne og øke sin kunnskap og på samme tid ha en spennende leseopplevelse. Prosjektets initiativtakere har et sterkt ønske om å gjøre vår bransje sikrere, bedre og mer miljøvennlig, og dette kan bli vårt bidrag til å få dette til.

3. ORGANISERING

Hovedforfatter er Tom Myran, nå Professor emeritus ved NTNU. Tom er en sivilingeniør fra daværende NTH, institutt for gruvedrift, med over 40 års erfaring og kunnskap om HMS i bergindustrien. De aller fleste i vår bransje kan neppe ha unngått og hørt eller jobbet sammen med ham. De som har hatt gleden av det vet hvilken stor fortellerevne Myran har og hvilken humor han formidler sitt budskap med.

Prosjektleder er Helge Rushfeldt, Sivilingeniør fra NTNU, Institutt for Geologi og Bergteknikk. Helge har jobbet 11 år i industrien og har stor vilje til å få prosjekter realisert.

I tillegg er det opprettet et system for å ivareta økonomien i prosjektet (håndteres av Aina Myrvold ved NTNU) og det er kontaktet et profesjonelt designfirma for å være med å utforme boka slik at den blir mest mulig leservennlig, intuitiv og en fryd for øyet.

Det vil være aktuelt å hente inn flere medforfattere med kompetanse på blant annet yrkeshygiene, arbeidsmedisin og teknisk sikkerhet i bergindustrien. Mange vil nok kunne bidra til et slikt verk og det oppfordres at de som sitter på spesialkompetanse innen HMS i vår industri tar kontakt med oss for å se om det kan være et utfyllende tillegg til boka.

Det vil også opprettes en referansegruppe som vil bestå av studenter ved NTNU, HMS leder fra industrien, et verneombud og en som underviser HMS på universitetsnivå. Referansegruppen skal sikre faglig høy kvalitet og gi innspill på innhold.

Til slutt vil det opprettes en styringsgruppe som har som oppgave å overse prosjektet med hensyn til progresjon og økonomi.

4. HVOR STÅR PROSJEKTET NÅ?

Det er gjort et omfattende arbeid på utviklingen av konseptet for boka og hvor og hvordan den er tenkt å fungere overfor målgruppene.

Det er utarbeidet en omfattende disposisjon for boka som blir løpende oppdatert og fungerer som et arbeidsdokument i fasen med å innhente medforfattere samt systematisere allerede utarbeidet informasjon. Prosjektgruppen er i startfasen med å kontakte flere medforfattere som er spesialister på hver sine områder.

Prosjektleder med hovedforfatter har tatt fatt i arbeidet med å hente inn, produsere og bearbeide informasjon og utvikle dette til en ferdig bok.

Boka har fått full støtte fra Institutt for Geologi og Bergteknikk (IGB) ved NTNU. Denne støtten er av økonomisk, praktisk og faglig art og har gjort at vi har kunnet begynne å arbeide med prosjektet. I tillegg har vi fått økonomisk støtte fra flere større ideelle foreninger i Norge, samt en betydelig sum fra NHOs Arbeidsmiljøfond, og vi jobber per tiden med flere organisasjoner.

5. FRAMDRIFTSPLAN

Vi har allerede jobbet mye med prosjektet og håper å få boka utgitt i begynnelsen av 2015. Se figur 1.

6. OPPFORDRING

Bokprosjektet er non-profit. Et eventuelt overskudd vil bli kanalisert inn i et etterbruksfond som skal ha som oppgave å sørge for at materialet blir videreført.

Prosjektet er per i dag bare delvis finansiert og det er utfordrende å få fullfinansiert prosjektet uten støtte fra mange aktører. Vi håper derfor på støtte både fra

industrien og organisasjoner da slike bidrag vil være meget viktige brikker i arbeidet med å realisere boka.

Til slutt oppfordres alle som har noe å bidra med, det kan være faglig innhold, bilder, historier og annet som kan være relevant for boka og ta kontakt med oss.

AR	2012				2013								2014								2015										
PROSJEKT	Okt	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	Mai	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Des	Jan	Feb	Mar	Apr	
Prosjekt idéfase																															
Disposisjon																															
Utvikle tidsplan med milepæler																															
Utpeke medlemmer til faglig ref.gruppe																															
Innhenting og produksjon av fagstoff																															
Innhenting av foto																															
Tegning og illustrasjoner																															
Bearbeiding av fagstoff																															
Første utkast til ref.gruppe																															
Rettelser og omskrivinger																															
Designfase																															
Andre utkast (trykk-PDF) til ref.gruppe																															
Rettelser og omskrivinger																															
Trykkeklar PDF ferdigstilles																															
Korrektur																															
Trykking																															
Distribusjon																															
Avrunding av prosjektet																															

Figur 1. Framdriftsplan.